

Keskustan Elävyyssindeksi

Powered by Nortecon

Pohjoismaiden pääkaupungit 2019 ja 2023

2.4.2024

Sisältö

- Mittaustapa, tarkastelualueet ja oleelliset termit
- Käynnit ja niiden muutokset
- Asioinnit ja niiden muutokset
- Viipymät
- Viikonpäivien viipymät eri aikakategorioissa
- Ruuhkamittari
- Yhteenveto

Mikä Keskustan Elävyyssindeksi on?

- Keskustan Elävyyssindeksin avulla tiedämme mm. kuinka paljon ihmisiä liikkuu keskustassa, kuinka kauan he viettävät siellä aikaa, mistä he tulevat keskustaan, mihin kellonaikaan ihmisiä on eniten liikkeellä ja miten eri viikonpäivät eroavat ihmisten käyttäytymisessä.
- Elävyyssindeksin avulla pystytään erottelemaan asioinnit kaikista käynneistä.
- Keskustan Elävyyssindeksi onkin markkinoiden ylivoimaisesti luotettavin tapa mitata halutun alueen kävijämääriä ja siihen läheisesti liittyviä asioita.

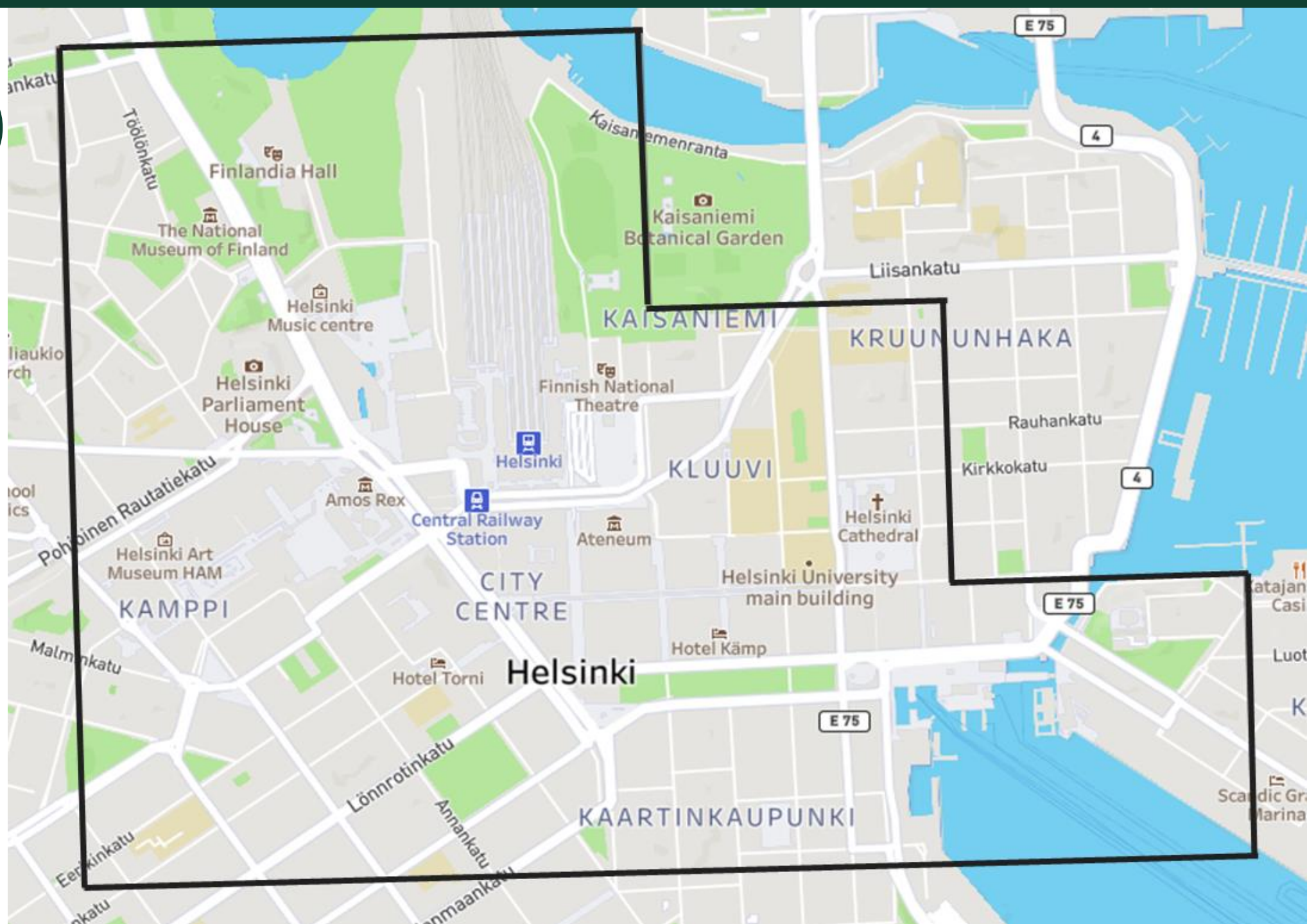
Kuinka Keskustan Elävyysindeksi mitataan?

- Hyödynnämme mittauksissa miljoonia Telian pohjoismaisia mobiililiittymiä
- Mittaustiedot laajennetaan käsittämään kunkin maan väestöä
- Mittaus on anonyymiä, reaaliaikaista ja luotettavaa
- Kaupunkialueet on ruudutettu 500 x 500 m kokoisiin alueisiin, joista tietoa kerätään. Keskustan Elävyysindeksissä määritellään ne kaupungin ruudut, jotka kattavat keskustan alueen ja data kerätään niiden tiedoista. Analysoitavat ruudut pysyvät aina samoina, jolloin vuositason vertailtavuus säilyy.
- Keskustaan saapuvat kävijät ovat uniikkeja kävijöitä, koska heidät lasketaan vain kerran vuorokaudessa, vaikka he liikkuisivat alueelta pois ja takaisin useamman kerran
- Huomioitavaa on, että kaupunkien erilaisesta rakenteesta johtuen tarkastelualueiden koko ei ole täysin sama kaikissa kaupungeissa. Absoluuttisten vuosittaisten lukujen sijaan huomio kannattaa kiinnittää muutoksen suuruuteen tarkastelujaksojen välillä.

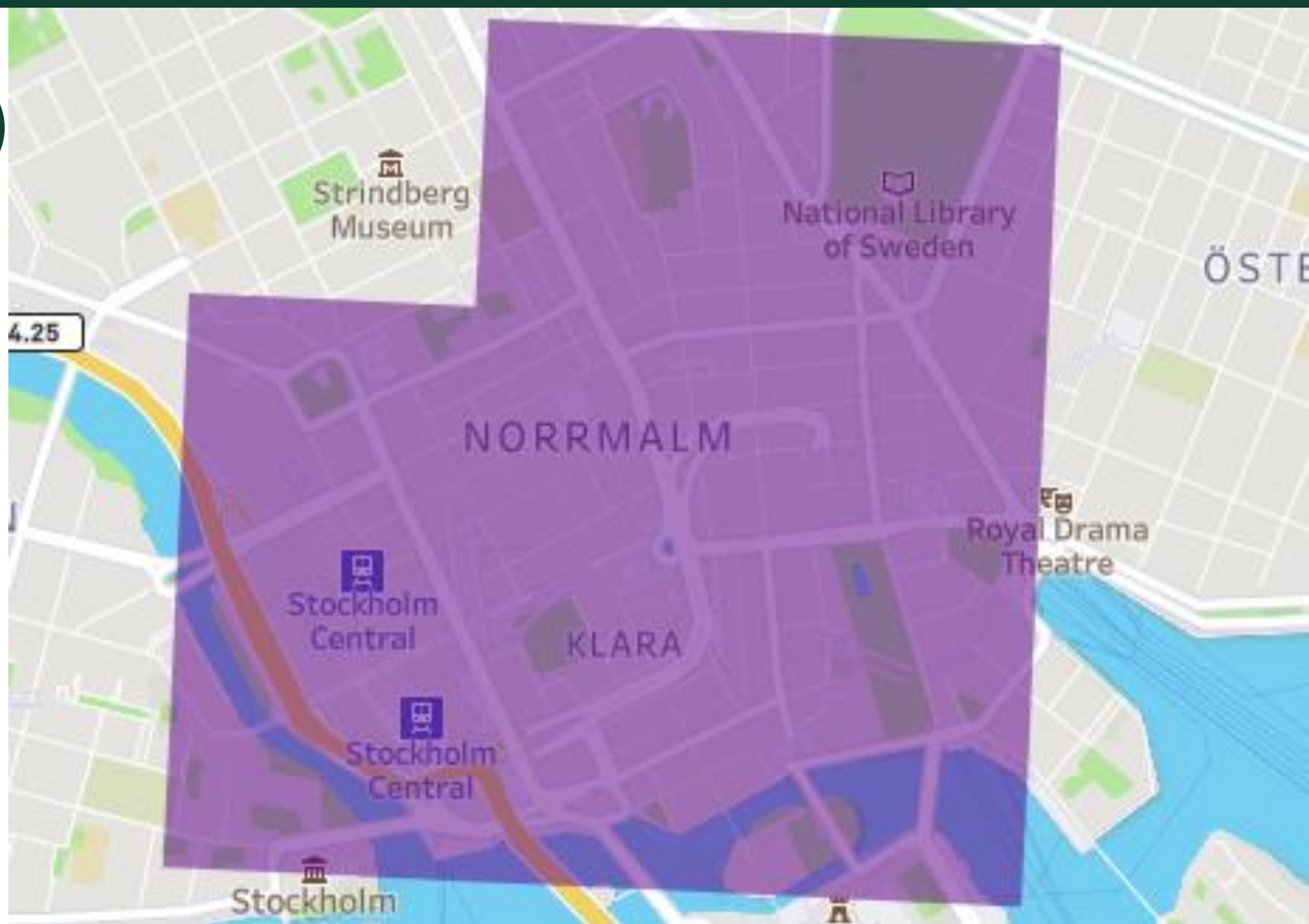
Helsinki

Tarkastelualue

Tukholma

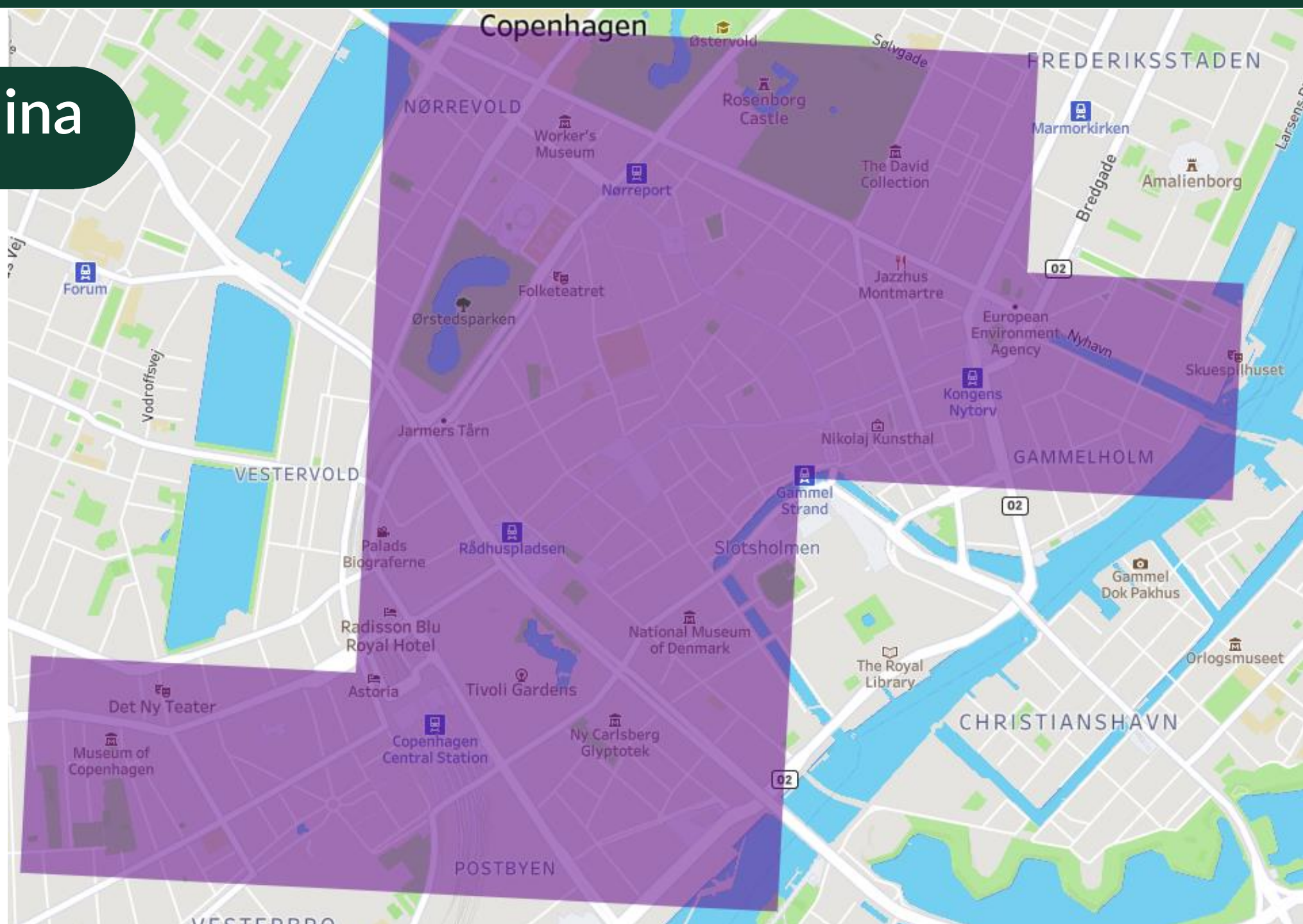
Tarkastelualue

Kööpenhamina

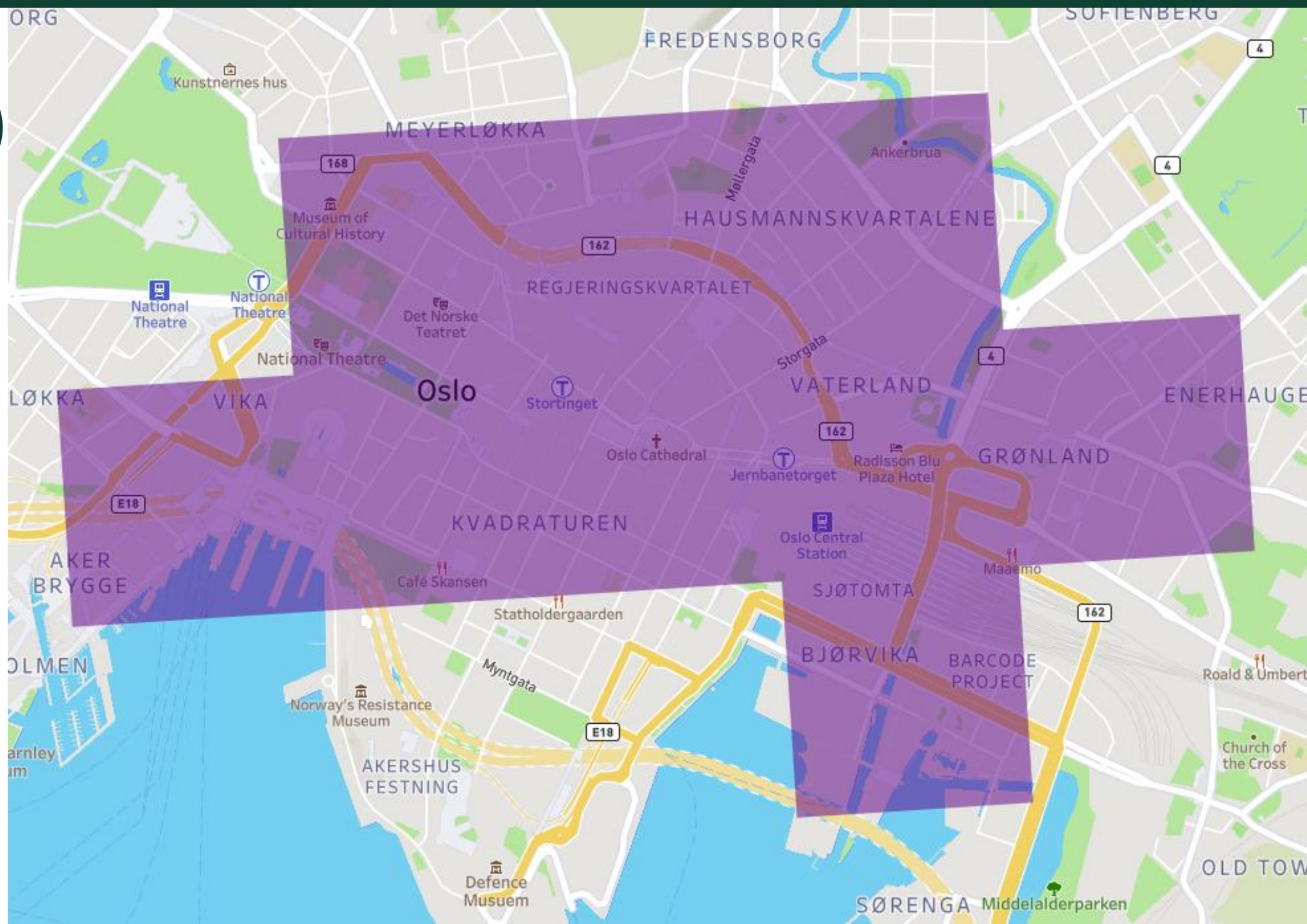
Tarkastelualue

Oslo

Tarkastelualue

Tärkeät määritelmät termeille

- **Käynniksi** lasketaan sellainen tapahtuma, jossa henkilö on tarkastelualueella 5 minuutista ylöspäin 24 tuntiin saakka
- Käynti on aina yhden ihmisen aikaansaama saapuminen ydinkeskustan alueelle tai tarkastelualueella herännyt henkilö
- **Asiointi** on sellainen käynti, jonka kesto on 5 min – alle 4 h
- Asiointien pituudet jaetaan neljään eri aikakategoriaan:
  - Pikakäynti 5 – alle 20 min
  - Lyhyt viipymä 20 – alle 60 min
  - Keskipitkä viipymä 1h – alle 2h
  - Pitkä viipymä 2h – alle 4h

Käynnit eli kuinka monta henkilöä tullut keskusta-alueelle

Käynnin kesto on 5 min – 24 h

Käynnit vuodessa, vuosi 2019 ja 2023

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
Käynnit 2019	98 331 000	85 358 535	110 446 445	81 431 865
Käynnit 2023	67 052 690	113 147 445	111 088 115	104 496 945
Muutos	-31 278 310	27 788 910	641 670	23 065 080

Verrattaessa vuoden 2023 käyntien määrää vuoden 2019 käyntimääriin

- Tukholman ja Oslon käyntimäärät ovat kasvaneet merkittävästi
- Kööpenhaminan kasvu on ollut selvästi Tukholmaa ja Osloa vähäisempää
- Helsingin käyntien määrä on laskenut merkittävästi

Käynnit keskimäärin päivässä, vuosi 2019 ja 2023

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
Käynnit 2019	269 400	233 859	302 593	223 101
Käynnit 2023	183 706	309 993	304 351	286 293
Muutos	-85 694	76 134	1 758	63 192
Indeksi	68	133	101	128

- Tukholman käyntimäärä päivässä kasvoi 76 134 käynnillä/vrk ja indeksi oli 133
- Oslossa kasvua tuli 63 192 käyntiä/vrk, indeksi 128
- Kööpenhaminan käyntimäärä kasvoi 1 758 käyntiä/vrk, indeksi 101
- Helsingin indeksi oli 68, joka tarkoittaa päivätasolla 85 694 käyntiä vähemmän/vrk

Yhteenveto käynneistä

- Käyntimäärien muutos vuodesta 2019 vuoteen 2023 näyttää hyvin erilaiselta vertailukaupunkien kesken
- Tukholman (indeksi 133) ja Oslon (128) kasvu on ollut merkittävää samalla, kun Kööpenhaminan kasvu on jäänyt selvästi pienemmäksi (101)
- Helsingin käyntimäärän indeksi oli 68, joka tarkoittaa vuositasolla noin 31,3 miljoonaa käyntiä ja päivätasolla 85 694 käyntiä vähemmän kuin vuonna 2019

Asiointit

eli kuinka monta ihmistä on tullut hoitamaan
jotain asiaa keskusta-alueelle

Asiointin kesto on 5 min - alle 4 h

Asioinnit vuodessa, vuosi 2019 ja 2023

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
Asioinnit 2019	67 120 580	59 129 270	77 492 055	54 531 730
Asioinnit 2023	47 938 005	82 095 800	79 331 655	76 239 740
muutos	-19 182 575	22 966 530	1 839 600	21 708 010

Verrattaessa vuoden 2023 asiointien määrää vuoden 2019 asiointimääriin

- Tukholman ja Oslon asiointimäärät ovat kasvaneet merkittävästi ja suhteellisesti vielä enemmän kuin käyntien määrä
- Kööpenhaminan kasvu on ollut selvästi Tukholmaa ja Osloa vähäisempää, mutta kasvu on asiointien osalta sielläkin ollut suhteellisesti suurempaa kuin käyntien osalta
- Helsinki on menettänyt asiointeja huomattavan paljon

Asiointit keskimäärin päivässä, vuosi 2019 ja 2023

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
Asiointit 2019	183 892	161 998	212 307	149 402
Asiointit 2023	131 337	224 920	217 347	208 876
Muutos	-52 555	62 922	5 040	59 474
Indeksi	71	139	102	140

- Tukholman asiointit kasvoivat keskimäärin 62 922/vrk ja indeksi oli 139
- Oslossa kasvua tuli 59 474/vrk, indeksi 140
- Kööpenhaminan asiointimäärä kasvoi 5 040/vrk, indeksi 102
- Helsingin indeksi oli 71, joka tarkoittaa päivätasolla 52 555 asiointia vähemmän/vrk
- Jokaisessa kaupungissa asiointien määrä on kehittynyt suotuisammin kuin käyntien määrä

Asiointien osuus kaikista käynneistä, vuosi 2019 ja 2023

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
2019	68 %	69 %	70 %	67 %
2023	71 %	73 %	71 %	73 %
Muutos	3 %	3 %	1 %	6 %

- Kaikkien kaupunkien asiointien määrä suhteessa käynneihin on noussut vuodesta 2019 vuoteen 2023
- Asiointien suhde käynneihin oli vuonna 2023 kaikissa kaupungeissa lähellä toisiaan (71 % - 73 %)
- Lisähuomiona: asiointien määrä kaikista käynneistä on suurempi kuin suomalaisissa keskikokoisissa tai pienissä kaupungeissa, joissa se vaihtelee 60 %:n molemmin puolin

Yhteenveto asioinneista

- Asiointien määrät olivat kasvaneet Tukholmassa ja Oslossa suhteellisesti merkittävästi enemmän kuin käyntimäärät. Tukholman käyntimäärän kasvusta yli 82 % ja Oslossa yli 94 % tuli asioinneista.
- Kööpenhaminassa käynnit (+1 %) ja asiointit (+2 %) ovat kasvaneet suhteellisesti melko samalla tavalla
- Helsingissä asiointimäärän lasku (-29 %) ei ole ollut yhtä voimakasta kuin käyntien (-32 %), mutta ero verrokkikaupunkeihin on merkittävä

Viipymät
eli kuinka kauan on vietetty aikaa keskusta-
alueella

Viipymien tarkastelu

- Viipymät jaetaan kokonaisviipymiin ja asiointiviipymiin
- Viipymiä mitataan tunteina keskimäärin / vrk
- Kokonaisviipymät sisältävät kaikki viipymätunnit keskimäärin vuorokaudessa
- Asiointiviipymät sisältävät 5 min - alle 4 h viipymät keskimäärin vuorokaudessa

Kokonaisviipymät keskimäärin, tuntia / vrk

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
Kokonaisviipymä 2019	989 475	768 571	1 034 985	821 678
Kokonaisviipymä 2023	659 089	958 514	1 060 937	888 604
Muutos	-330 386	189 943	25 952	66 926
Indeksi	67	125	103	108

- Kokonaisviipymät keskimäärin/vrk kasvoivat Tukholmassa (indeksi 125), Oslossa (108) ja Kööpenhaminassa (103), kun Helsingin kokonaisviipymä vastaavasti laski (67)
- Kokonaisviipymien muutos noudatteli Helsingissä ja Kööpenhaminassa käyntien muutosta
- Tukholman kokonaisviipymän kasvu (125) jäi pienemmäksi kuin käyntien muutos (133)
- Oslossa kokonaisviipymän kasvu (108) jäi huomattavasti käyntien muutosta (128) pienemmäksi

Miten asiointeihin käytetty aika on muuttunut eri viikonpäivinä?

Asiointiviipymien jakautuminen

- Asiointi on sellainen käynti tarkastelualueella, jonka kesto on 5 min – alle 4 h
- Asiointien pituudet jaetaan neljään eri **aikakategoriaan**:
  - Pikakäynti 5 – alle 20 min
  - Lyhyt viipymä 20 – alle 60 min
  - Keskipitkä viipymä 1h – alle 2h
  - Pitkä viipymä 2h – alle 4h

Asiointiviipymät keskimäärin, tuntia / vrk

	Helsinki	Tukholma	Kööpenhamina	Oslo
Asiointiviipymä 2019	250 411	194 604	231 690	184 823
Asiointiviipymä 2023	157 140	243 441	219 039	204 360
Muutos	-93 271	48 837	-12 651	19 537
Indeksi	63	125	95	111

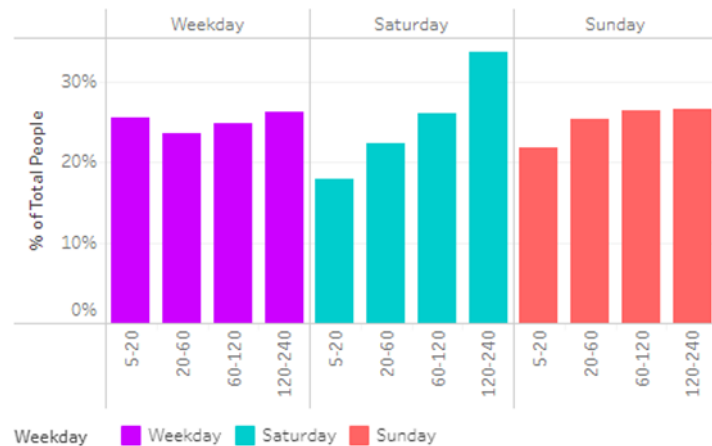
- Asiointiviipymät keskimäärin/vrk kasvoivat Tukholmassa (indeksi 125) ja Oslossa (111)
- Kööpenhaminan (95) ja Helsingin asiointiviipymät vastaavasti laskivat (63)
- Kaikkien kaupunkien asiointiviipymien indeksin kehitys jäi asiointimäärien indeksin kehitystä heikommaksi. Tämä tarkoittaa, että keskustassa käytetty aika ei kasvanut samalla tavalla kuin asiointimäärät.

Asiointiviipymien suhteellisten osuuksien vertailu eri viikonpäivinä, HELSINKI

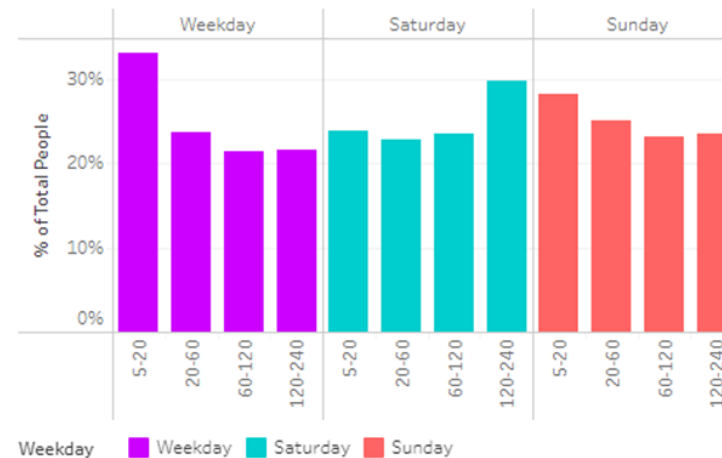
2019

% share of visits by weekday

2023

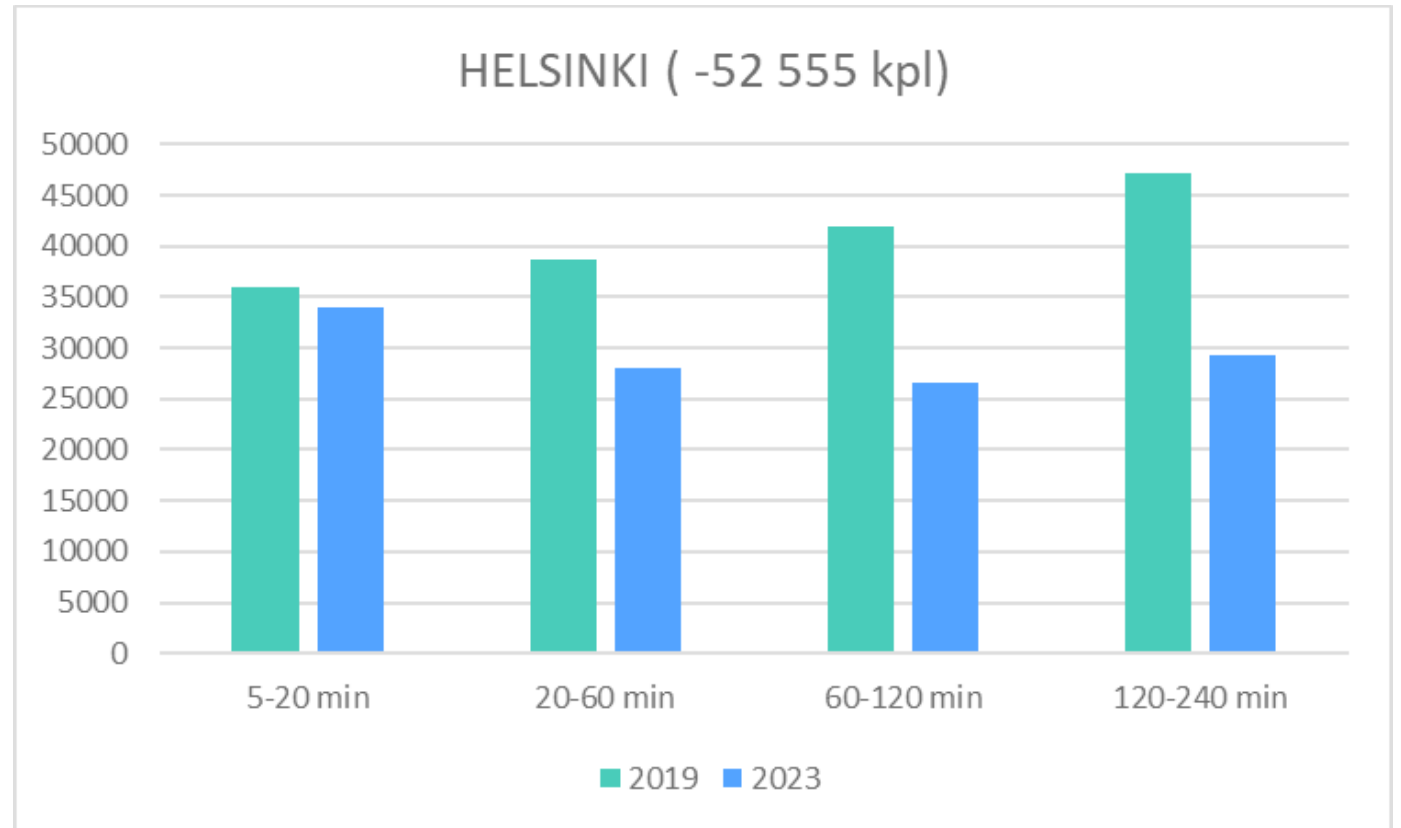
% share of visits by weekday

- Helsingissä pikakäyntien osuus asioinneista nousivat kaikkina viikonpäivinä 6 - 8 % -yksikköä
- Lyhyiden viipymien osuus säilyi ennallaan
- Keskipitkät ja pitkät viipymät laskivat 3 - 4 % -yksikköä

Asiointi viipymien kappalemäärien muutos eri aikakategorioissa / vrk, HELSINKI

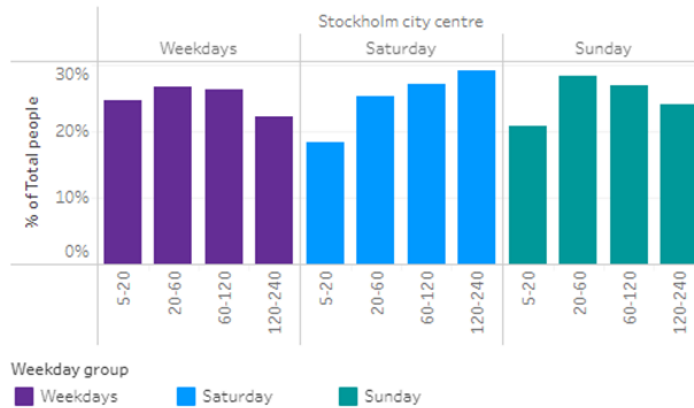
- Pikakäyntien suhteellinen osuus kasvoi, mutta määrä pysyi käytännössä miltei samana
- Sen sijaan pidempien viipymien määrät laskivat jokaisessa aikakategoriassa ja sitä enemmän, mitä pidemmästä viipymästä oli kysymys
- Esimerkiksi pitkien viipymien määrä laski 17 958 kpl / vrk

Asiointiviipymien suhteellisten osuuksien vertailu eri viikonpäivinä, TUKHOLMA

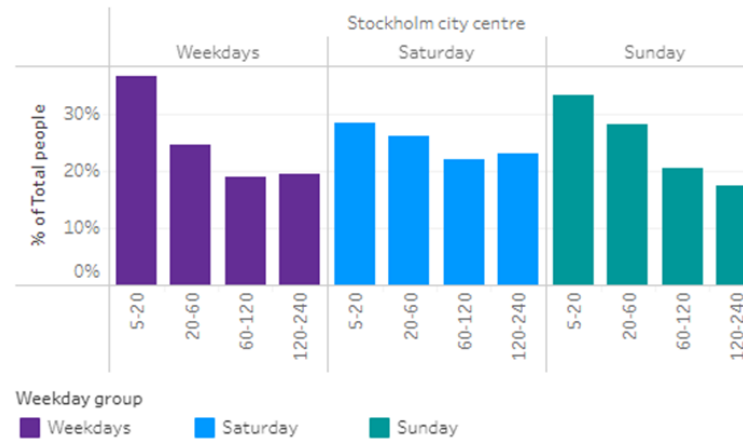
2019

% share of visits by weekday

2023

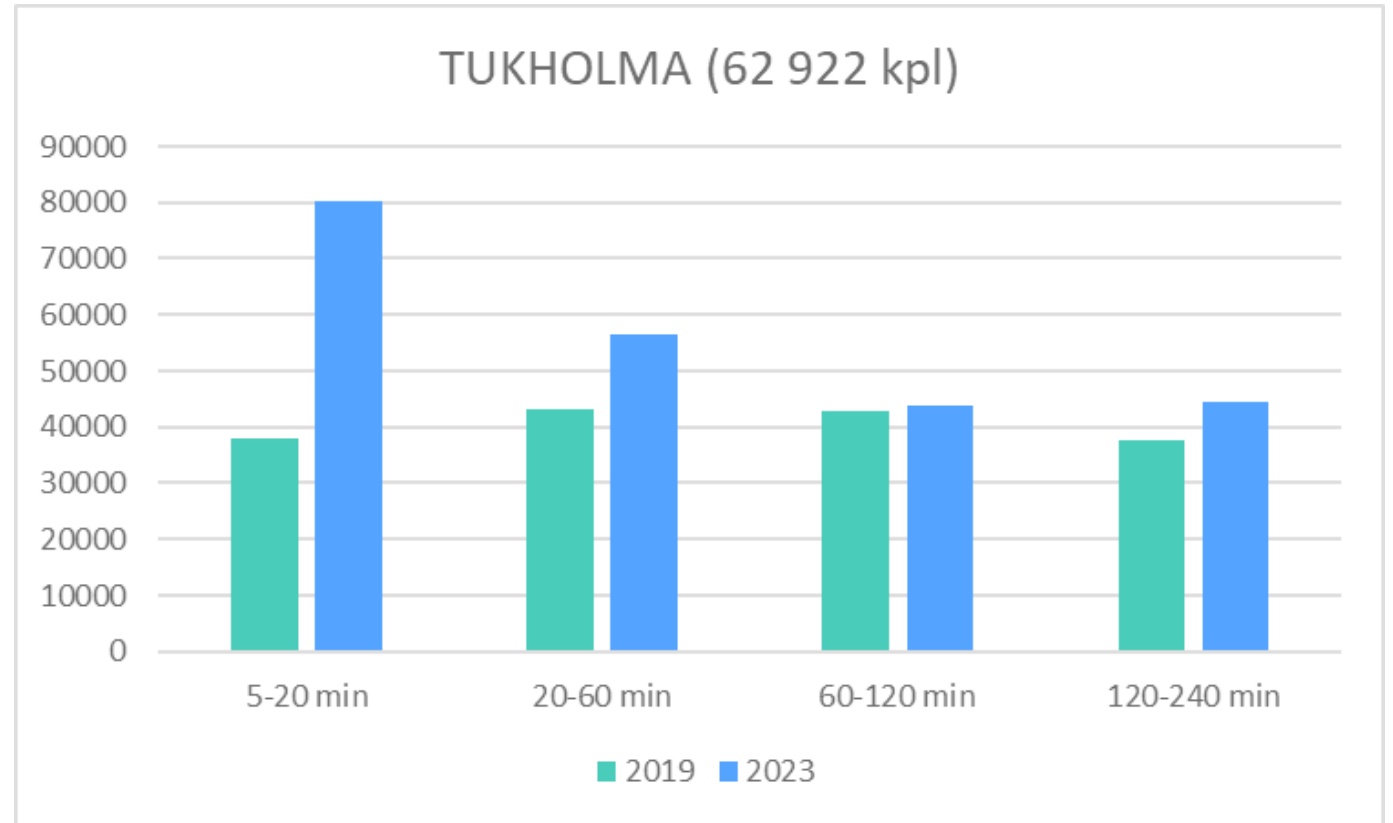
% share of visits by weekday

- Tukholmassa pikakäyntien osuudet nousivat kaikkina viikonpäivinä vielä Helsinkiä enemmän, 10 – 13 % -yksikköä
- Samaan aikaan keskipitkät ja pitkät viipymät vähentyivät lauantaicin ja sunnuntaicin 5 – 7 % -yksikköä
- Myös arkipäivien keskipitkät viipymät laskivat 7 % -yksikköä

Asiointiviipymien kappalemäärien muutos eri aikakategorioissa / vrk, TUKHOLMA

- Asiointien määrän kasvu kohdistui pääosin pikakäyntien lisääntymiseen. Niiden osuus volyymin kasvusta on 67 % ja lyhyiden viipymien 21 %.
- Pitkien viipymien määrä on kasvanut 6 873 kpl / vrk, vaikka niiden suhteellinen osuus on pudonnut etenkin lauanta- ja sunnuntai-ajoin.

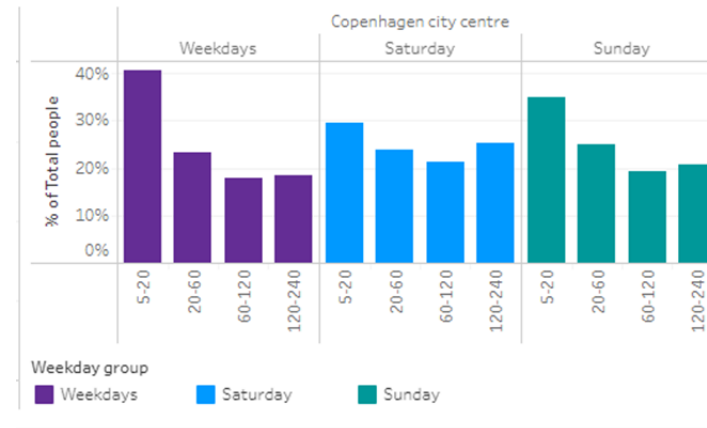
Asiointiviipymien suhteellisten osuuksien vertailu eri viikonpäivinä, KÖÖPENHAMINA

2019

Kööpenhaminan data on vuoden 2019 osalta osittain puutteellista. Vertailudataa ei pystytty tuottamaan.

2023

% share of visits by weekday

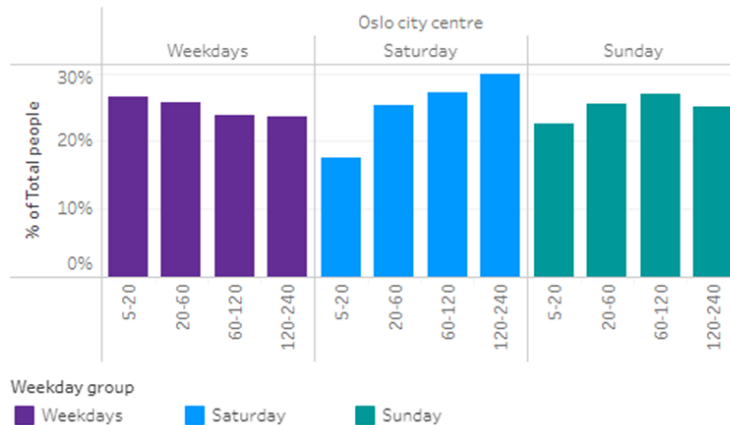

- Kööpenhaminan pikakäynnit olivat suurin aikakategoria kaikkina viikonpäivinä
- Arkisin: 41 %   Lauantaisin: 30 %   Sunnuntaisin: 35 %

Asiointiviipymien suhteellisten osuuksien vertailu eri viikonpäivinä, OSLO

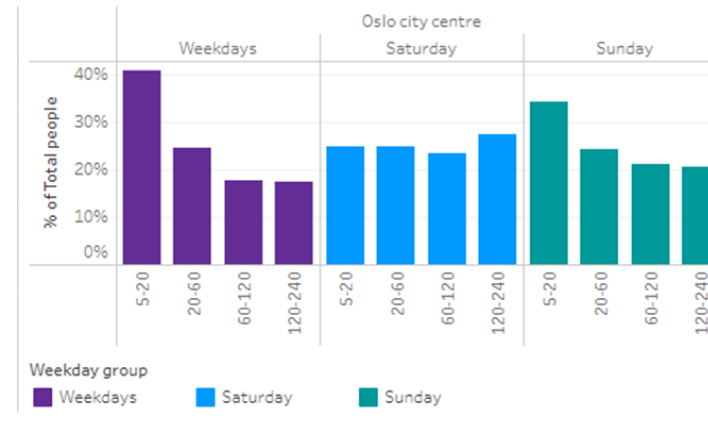
2019

% share of visits by weekday

2023

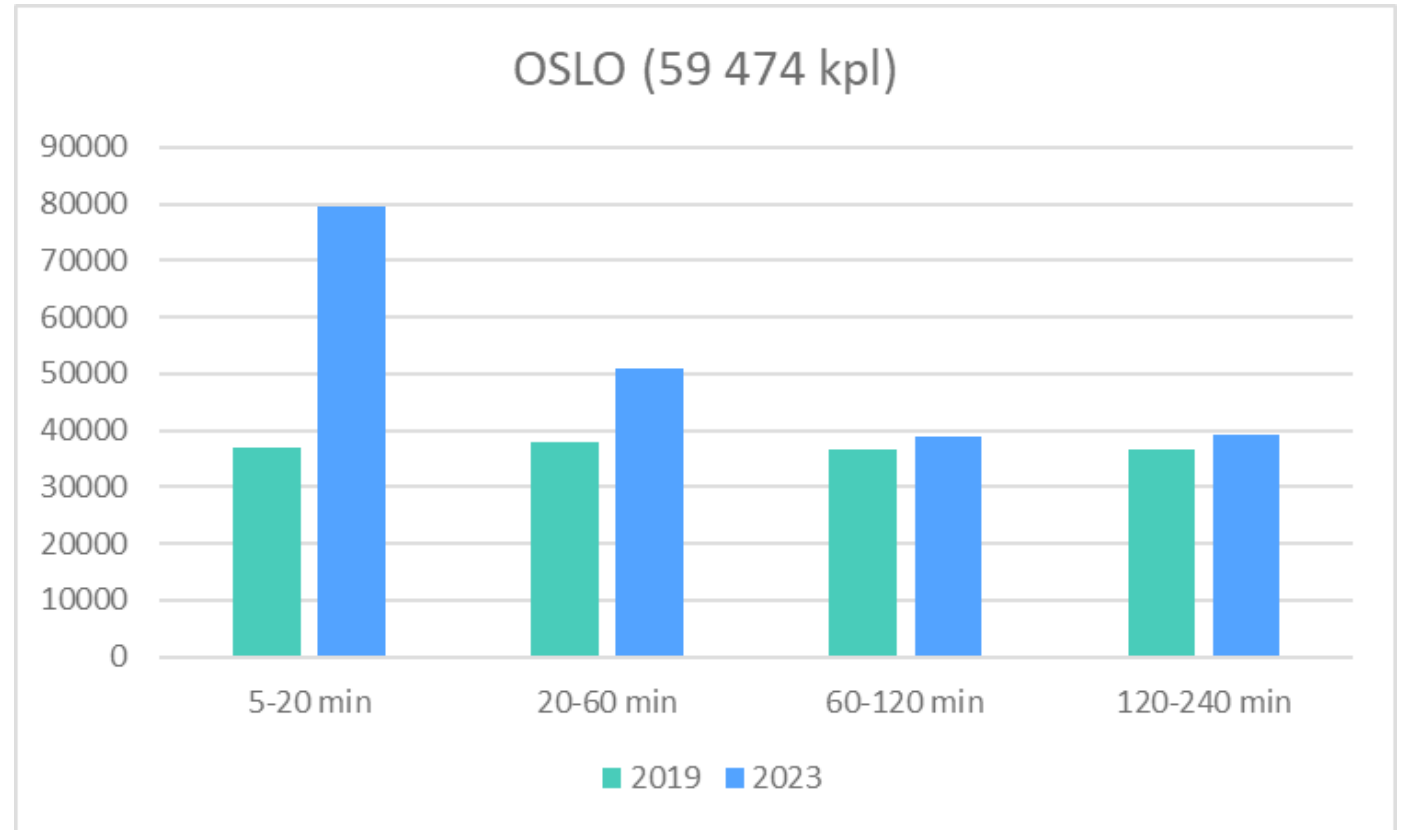
% share of visits by weekday

- Oslossa pikakäyntien osuus arkena muuttui enemmän kuin missään muualla. Arkipäivien pikakäyntien osuus oli 41 % vuonna 2023 oltuaan 27 % vuonna 2019. Muidenkin päivien pikakäyntien osuudet nousivat 7 – 12 % -yksikköä.
- Kuten muissakin pääkaupungeissa, keskipitkät ja pitkät viipymät laskivat 3 – 6 % -yksikköä

Asiointiviipymien kappalemäärien muutos eri aikakategorioissa / vrk, OSLO

- Asiointien määrän kasvu kohdistui suurelta osin pikakäynteihin. Ne vastasivat 70 %:a kasvusta.
- Lyhyiden viipymien osuus kasvusta oli 22 %

Minä tunteina on keskusta vilkkain?

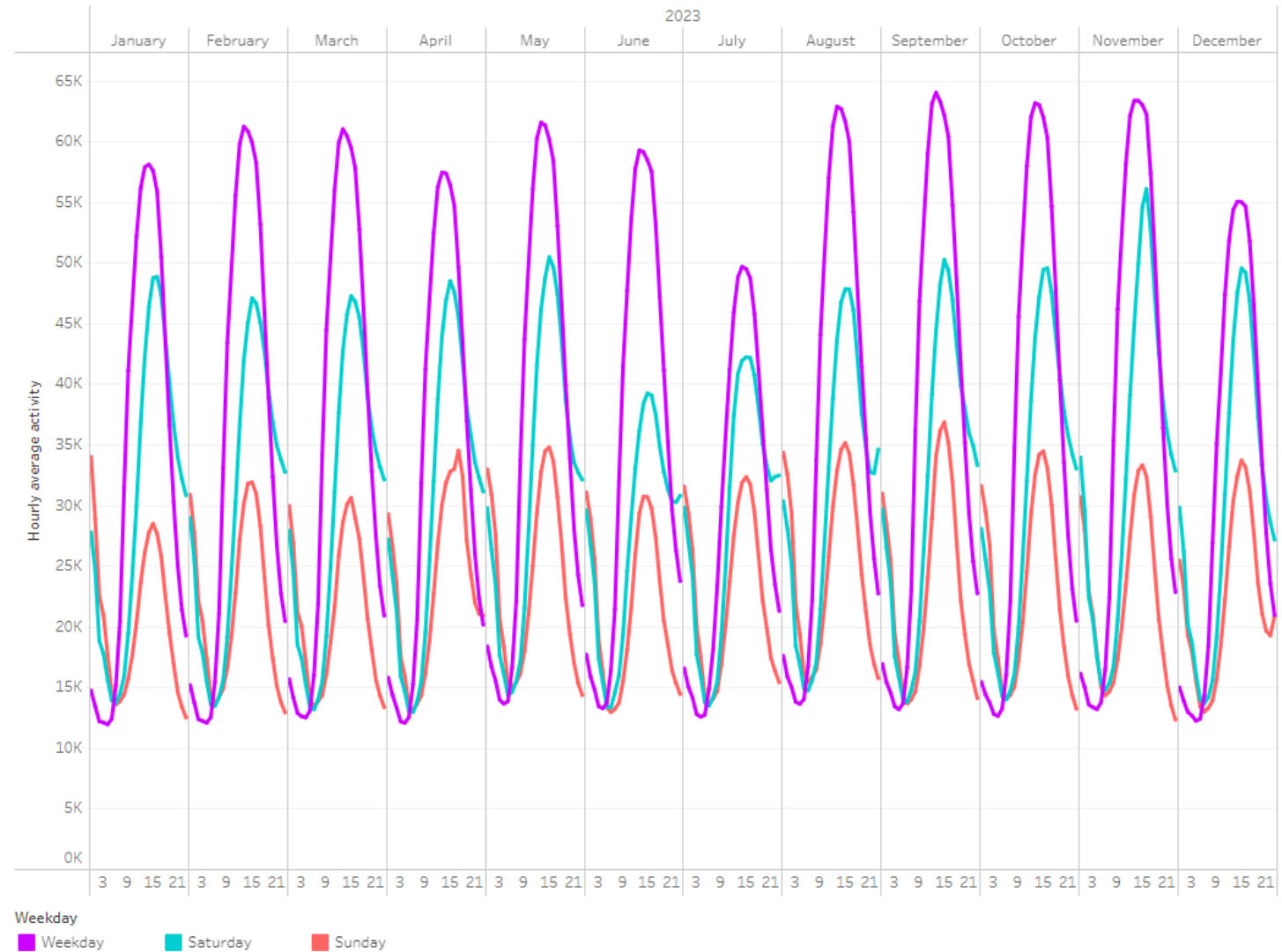
Ruuhkatuntien määrittely: kokonaisruuhka

- Kokonaisruuhka tarkoittaa yksittäisen tunnin aikana samanaikaisesti keskustassa olevien ihmisten määrää
- Kokonaisruuhka mitataan erikseen arkipäivien, lauantain ja sunnuntain osalta
- Kokonaisruuhkassa mitataan ainoastaan ihmisten määrää, sillä ei oteta kantaa viipymien pituuksiin

Kokonaisruuhka vuonna 2023, HELSINKI

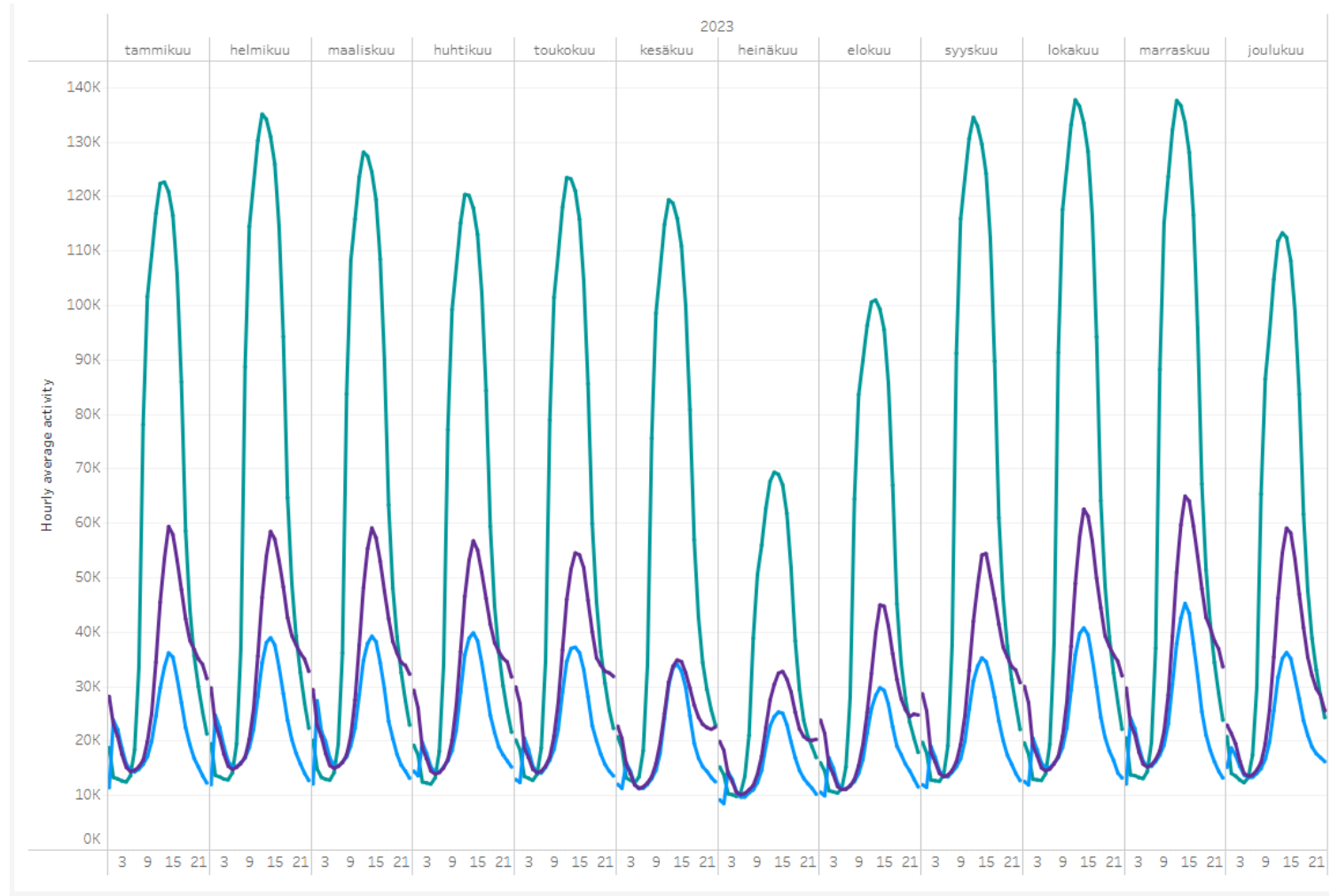
- Helsingin kokonaisruuhkien taso oli korkeimmillaan arkisin, jolloin se oli n. 60 000/tunti
- Ruuhkatuntien matalin taso arkisin oli heinäkuussa, jolloin se oli n. 50 000/tunti

Kokonaisruuhka vuonna 2023, TUKHOLMA

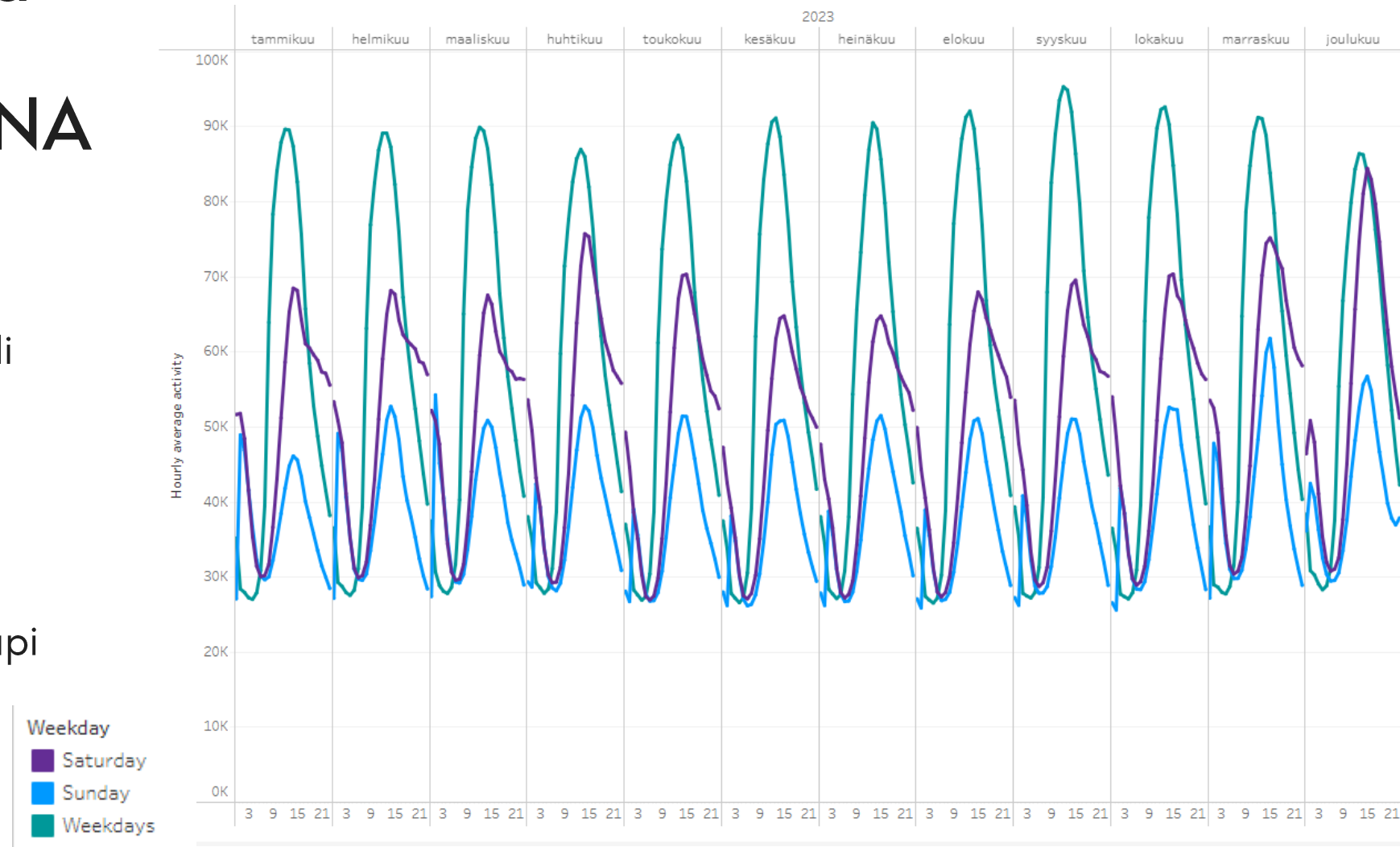
- Tukholmassa kokonaisruuhkien taso oli korkeimmillaan arkisin, jolloin se oli n. 135 000/tunti
- Ruuhkatuntien matalin taso arkisin oli heinäkuussa, jolloin se oli n. 70 000/tunti

Weekday
■ Saturday
■ Sunday
■ Weekdays

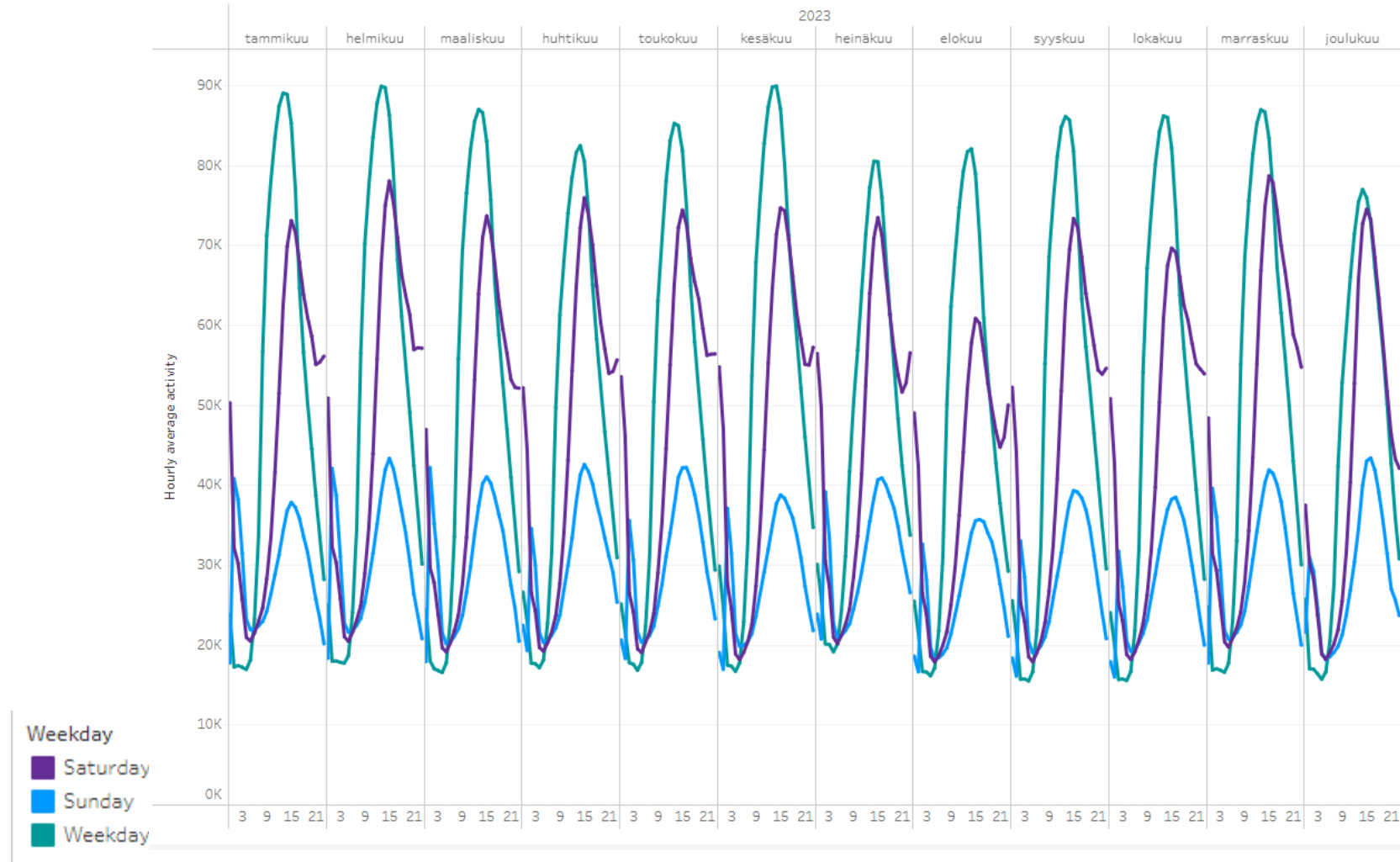
Kokonaisruuhka vuonna 2023, KÖÖPENHAMINA

- Kööpenhaminassa kokonaisruuhkien taso oli korkeimmillaan arkisin, jolloin se oli n. 90 000/tunti
- Kokonaisruuhkat olivat samalla tasolla arkisin läpi vuoden

Kokonaisruuhka vuonna 2023, OSLO

- Oslossa kokonaisruuhkien taso oli korkeimmillaan arkisin, jolloin se oli n. 90 000/tunti
- Ruuhkatuntien matalin taso arkisin oli joulukuussa, jolloin se oli n. 77 000/tunti

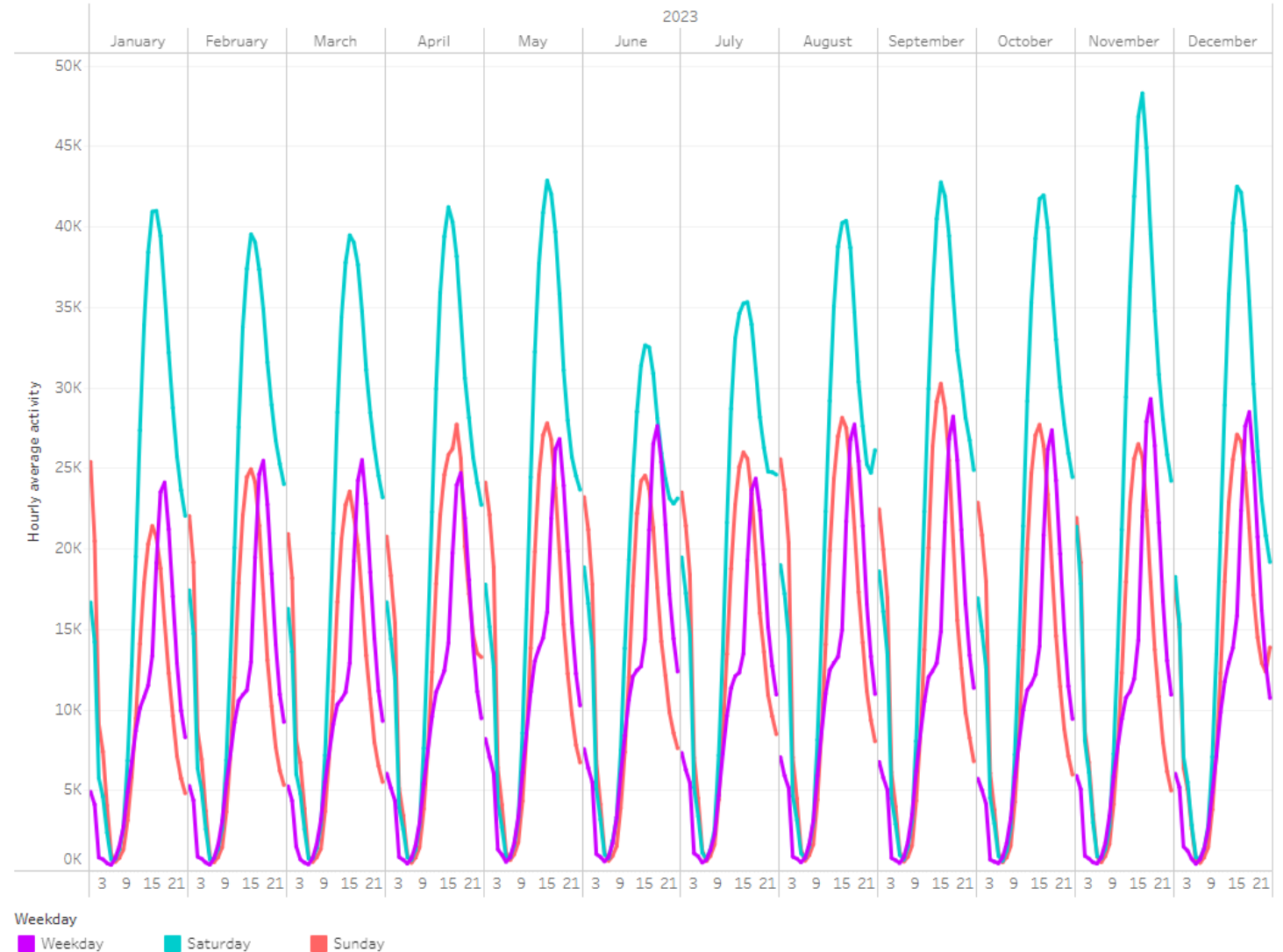
Ruuhkatuntien määrittely: asiointiruuhka

- Asiointiruuhka tarkoittaa yksittäisen tunnin aikana samanaikaisesti keskustassa olevien niiden ihmisten määrää, joiden viipymän pituus on 5 min – alle 4 h
- Asiointiruuhka mitataan erikseen arkipäivien, lauantain ja sunnuntain osalta

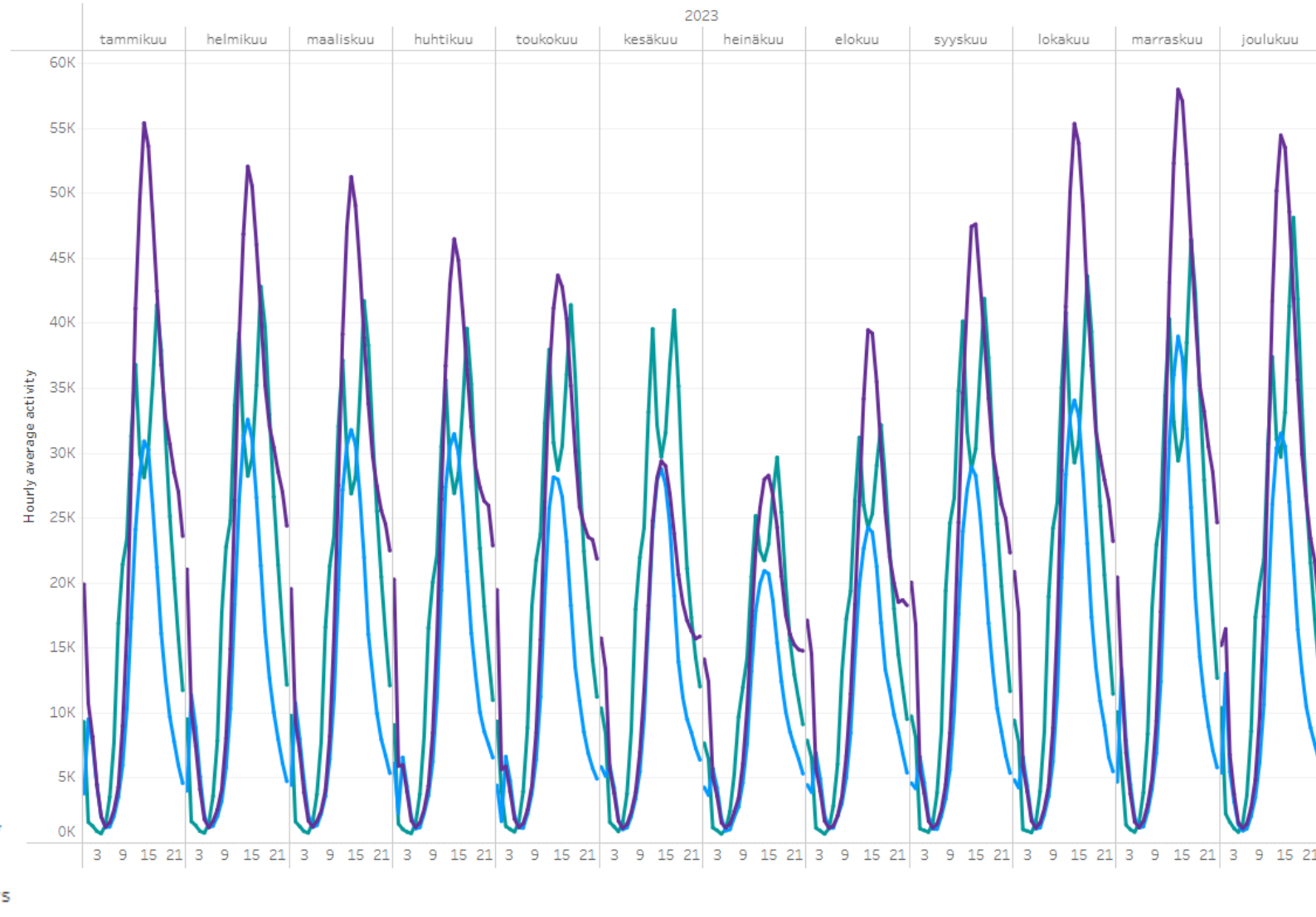
Asiointiruuhka vuonna 2023, HELSINKI

- Helsingissä asiointiruuhkien taso oli korkeimmillaan lauantaisin marraskuussa, jolloin se oli n. 47 000/tunti
- Asiointiruuhkien matalin taso lauantaisin oli kesäkuussa, jolloin se oli n. 33 000/tunti

Asiointiruuhka vuonna 2023, TUKHOLMA

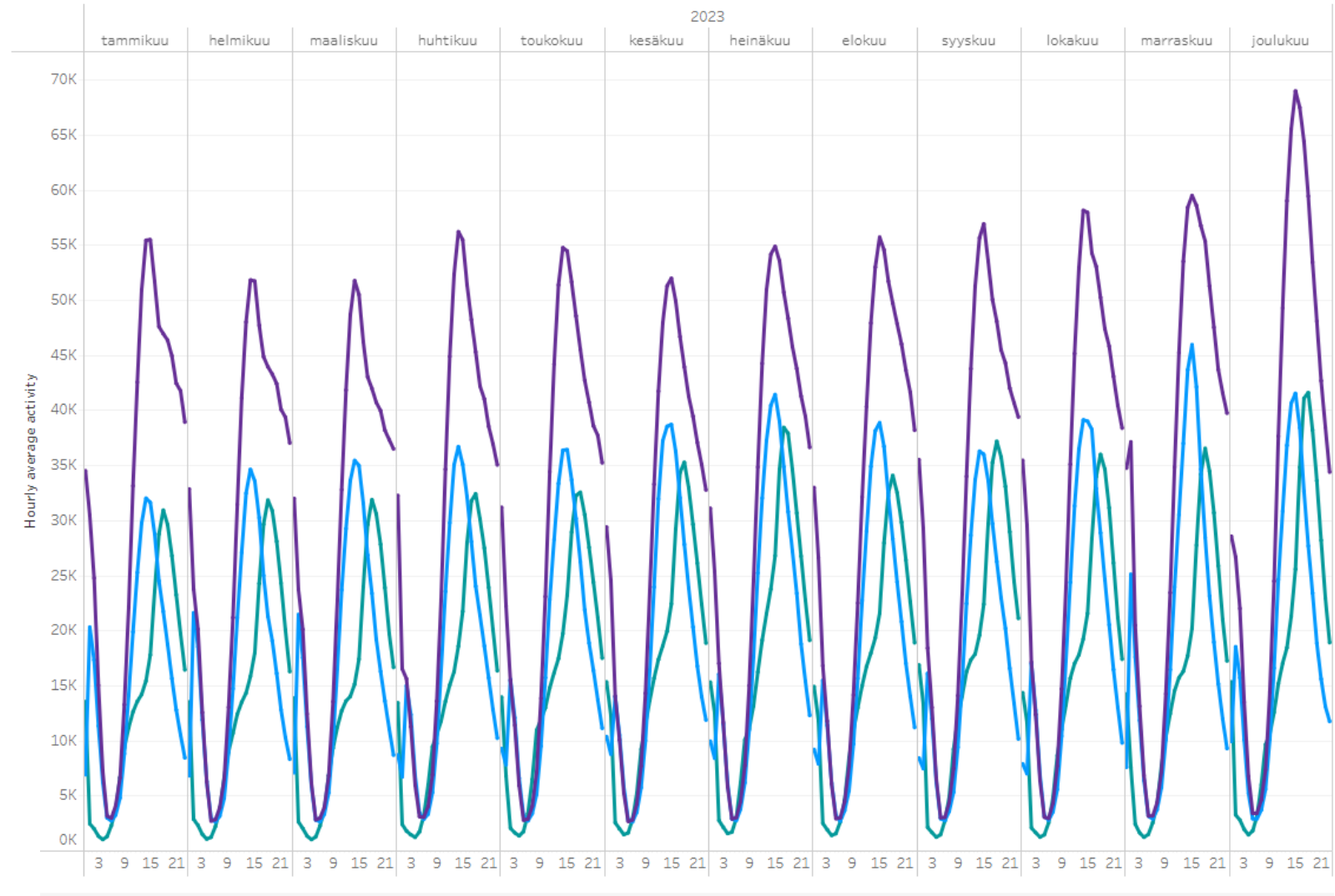
- Tukholmassa asiointiruuhkien taso oli korkeimmillaan lauantaisin marraskuussa, jolloin se oli n. 58 000/tunti
- Asiointiruuhkien matalin taso lauantaisin oli heinäkuussa, jolloin se oli n. 27 000/tunti
- Kesä-heinäkuussa arkipäivien ruuhkat olivat jopa suurempia kuin lauantaina

Asiointiruuhka vuonna 2023, KÖÖPENHAMINA

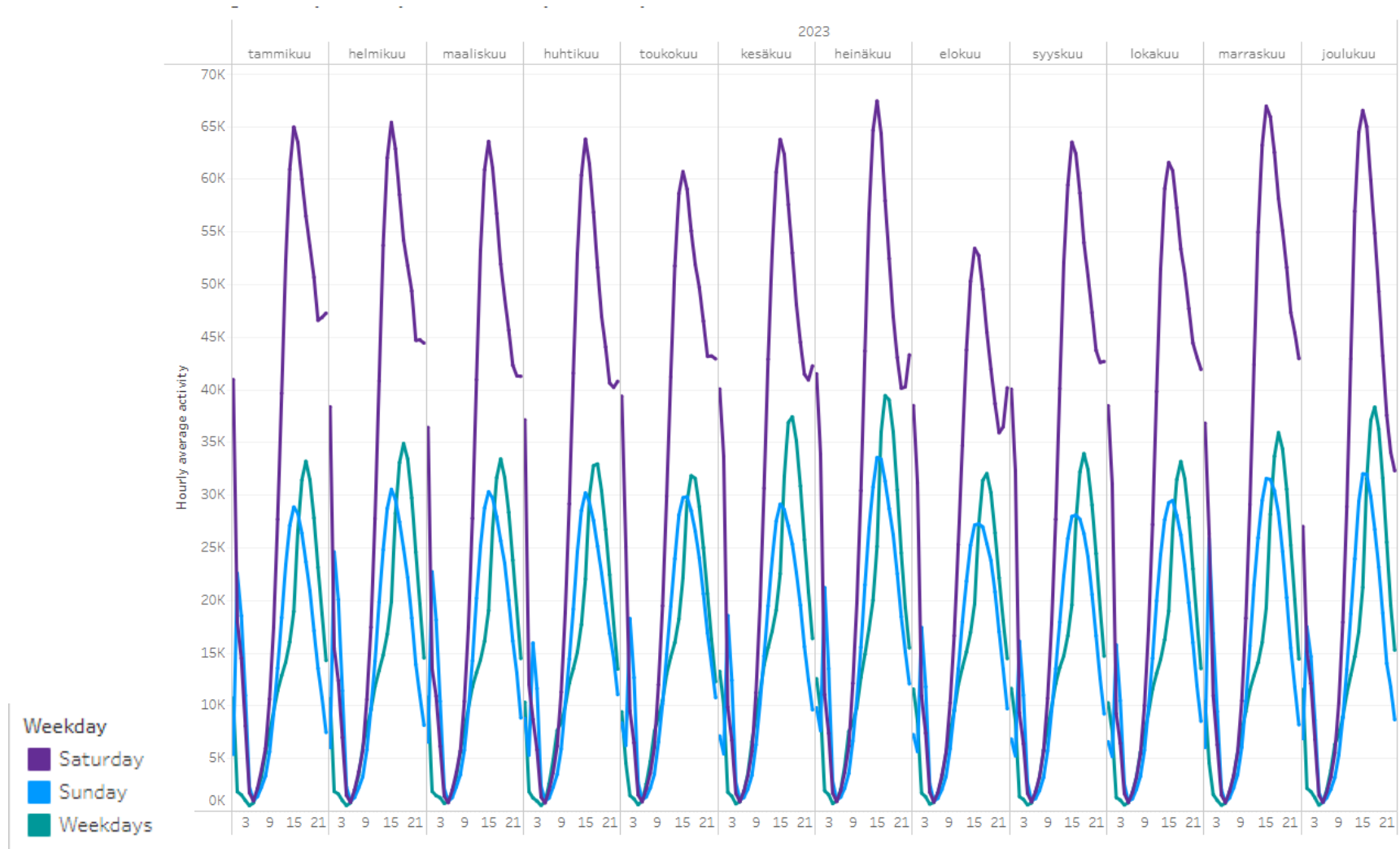
- Kööpenhaminassa asiointiruuhkien taso oli korkeimmillaan lauantaisin joulukuussa, jolloin se oli n. 69 000/tunti
- Kööpenhaminan viikonloput eroavat muista kaupungeista siinä, että sunnuntain ruuhkatunnit ovat suurempia kuin arjen ruuhkat

Weekday
Saturday
Sunday
Weekdays

Asiointiruuhka vuonna 2023, OSLO

- Oslossa asiointiruuhkien taso oli korkeimmillaan lauantaisin heinäkuussa, jolloin se oli n. 67 000/tunti
- Asiointiruuhkien matalin taso lauantaisin oli elokuussa, jolloin se oli n. 53 000/tunti

Yhteenveto

- Pohjoismaiden pääkaupunkien keskustojen elävyydet ovat kehittyneet vuodesta 2019 vuoteen 2023 eritahtisesti. Tukholma ja Oslo ovat kehittyneet lähes kaikilla mittareilla positiivisesti. Kööpenhamina oli käytännössä samalla tasolla vuonna 2023 kuin se oli vuonna 2019. Helsingin kehitys on ollut negatiivista.
- Tukholman ja Oslon kasvu painottuu voimakkaasti asiointeihin, joka kertoo ainakin osittain näiden kaupunkien keskustojen vetovoiman kasvusta. Työpaikkojen tai asukkaiden määrän kasvu ei selitä asiointien määrän kasvua.
- Yhteisenä nimittäjänä kaikissa keskustoissa on pikakäyntien suhteellisen määrän, ja Tukholmassa ja Oslolla myös kappalemäärien, selkeä kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2023. Yksi selittävä tekijä pikakäyntien osuuden kasvulle on ihmisten käyttäytymisen muutos kaikissa kaupungeissa. Osittain selittävänä tekijänä voi olla myös keskustassa tai sen ympäristössä tapahtuneet kaupunkirakenteelliset tai kilpailutilanteen muutokset.

Johdetaan
yhdessä
tiedolla!

www.keskustanelavyysindeksi.fi

